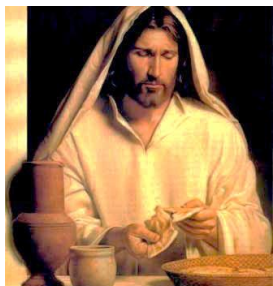

Mešní řád s komentáři

Mše svatá, jinak nazývaná Eucharistie, Večeře Páně, Lámání chleba, Nejsvětější oběť nebo Liturgie, je pro věřící křesťany středem a vrcholem společného vztahu k Bohu (modlitbou). Křesťané věří, že během tohoto obřadu se setkávají s Ježíšem v jeho slově a přijímají jeho tělo. Mše je zpřítomněním Poslední večeře Ježíše s učedníky, kterou slavil, než za nás zemřel na kříži.

Průběh mše se během staletí proměňoval, i když to podstatné vždy zůstávalo: čtení z Bible a přijímání Krista v podobě chleba a vína. Věřící mají tento obřad ve velké úctě. Mše svaté se mohou zúčastňovat každý den a především v neděli, kterou si připomínají jako „den Páně“. Den, kdy Ježíš vstal z mrtvých.

Slavení mše se pro ně stává také inspirací pro život a výzvou k činění dobra v každodenním životě.

Proměněnému tělu Ježíše, tak zvané eucharistii, prokazují katoličtí křesťané úctu i mimo mši. Například, když ji uchovávají ve svatostánku kostelů nebo se modlí před vystavenou eucharistií při tak zvané adoraci.

Mše se skládá ze čtyř částí: Vstupní obřady, bohoslužba slova, bohoslužba oběti a závěrečné obřady.

Příchod do kostela

Při vstupu do kostela se věřící žehnají svćenou vodou (pravou rukou udělají znamení kříže). Voda je očišťující prostředek. Tímto gestem si připomínají svůj křest a měla by to být zároveň prosba, aby Pán očistil také jejich srdce.

Pokleknutím nebo úklonou před svatostánkem dá člověk najevo, že si je vědom mimořádné Boží přítomnosti.

Postoje při mši svaté

Člověk je nejen duše, ale i tělo. Náš tělesný postoj během mše proto koresponduje s tím, co se při zrovna odehrává. Každá část má svůj význam, kterému odpovídá některý z postojů.

Stání vyjadřuje úctu, připravenost „být zde pro Boha“, odhodlání zapojit se do Boží služby naslouchat a na slyšené reagovat. Stojíme také tehdy, když kněz s průvodem přichází či odchází.

Sezení je postoj vhodný k naslouchání, rozjímání či soustředění u osobní modlitby.

Klečení je postoj klanění se před Nejsvětější svátostí.

Pokud jste se přišli na mši svatou jen podívat, můžete v jejím průběhu zůstat sedět. Vhodné je vstát na začátku a na konci.

Vstupní obřady

VSTUPNÍ PRŮVOD

Když se lid shromáždil, přichází kněz s ministranty k oltáři a zpívá se vstupní zpěv. Po skončení vstupního zpěvu kněz říká:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Lid odpovídá: Amen. (slovo amen znamená „kěž se tak stane“)

Potom kněz pozdraví lid (může zvolit z více variant pozdravu):

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství svatého Ducha ať je s vámi se všemi.

Lid: I s tebou.

Po zahajovacím pozdravu může kněz několika slovy uvést věřící do slavení mešní liturgie.

ÚKON KAJÍCNOTI

Následuje úkon kajícnoti (může mít různé verze, prosíme v něm Boha za odpuštění a sílu k usmíření s ostatními lidmi):

Kněz: Dříve než uslyšíme Boží slovo a budeme slavit eucharistii, litujme svých hříchů.

Následuje chvíle ticha a úkon kajícnoti pokračuje některým z možných způsobů, např.:

Lid: Vyznávám se všemohoucímu Bohu a vám všem, že často hřeším myšlením, slovy i skutky a nekonám, co mám konat: **bijí se v prsa** (To je úkon, který má udeřit do bran našeho vnitřního života, který nás má probudit, otřást námi – změň své smýšlení. Vyjadřuje vnitřní touhu mít čisté srdce) a **říkají:** je to má vina, má veliká vina. **Dále pak pokračují:** Proto prosím Matku Boží, Pannu Marii, všechny anděly a svaté i vás, bratři a sestry, abyste se za mě u Boha přimlouvali.

Kněz: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

Lid odpoví: Amen.

Následuje volání:

Kněz: Kyrie, eleison.   Pane, smiluj se.

Lid: Kyrie, eleison.

K: Christe, eleison.   Kriste, smiluj se.

L: Christe, eleison.

K: Kyrie, eleison.   Pane, smiluj se.

L: Kyrie, eleison.

SLÁVA NA VÝSOSTECH BOHU

O nedělích (mimo dobu adventní a postní), o slavnostech, o svátcích a při význačných příležitostech následuje chvalozpěv:

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Chválíme tě. Velebíme tě. Klaníme se ti. Oslavujeme tě. Vzdáváme ti díky pro tvou velikou slávu. Pane a Bože, nebeský Králi, Bože, Otče všemohoucí. Pane, jednorozený Synu, Ježíši Kriste. Pane a Bože, Beránku Boží, Synu Otce. Ty, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi; ty, který snímáš hříchy světa, přijmi naše prosby. Ty, který sedíš po pravici Otce, smiluj se nad námi. Neboť ty jediný jsi Svatý, ty jediný jsi Pán, ty jediný jsi Svrchovaný, Ježíši Kriste, se svatým Duchem ve slávě Boha Otce. Amen.

VSTUPNÍ MODLITBA

Kněz: Modleme se.

Všichni se spolu s ním chvíli potichu modlí (např. se máme modlit ty, které jsme nechali doma, za to, co nás tíží, poděkovat za to, co nás potěšilo). To vše má být shrnuto do modlitby, kterou pronáší kněz.). Potom kněz pronáší modlitbu, končící slovy (je více variant):

Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

Lid: Amen.

Bohoslužba slova

ČTENÍ Z PÍSMÁ SVATÉHO

Osoba, která je předem určená (lektor) čte první čtení u pultíku v přední části kostela (ambonu); všichni přítomní sedí a naslouchají. Na konci čtení lektor řekne:

Slyšeli jsme slovo Boží.

Lid: Bohu díky.

ŽALM

Poté je zpíván nebo přednášen žalm, odpověď mezi slokami opakujeme všichni společně.

Pokud se má číst **druhé čtení**, čte ho lektor stejným způsobem, jako četl první čtení.

Následuje **aleluja anebo jiný zpěv** (slovo aleluja znamená „chvalte Pána“).

EVANGELIUM

Následuje čtení evangelia.

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s tebou.

Kněz: Slova svatého evangelia podle.... přitom znamená křížem knihu a sebe na čele, ústech a prsou. Lidé udělají také tři křížky. Znamená to, že o Božím slově přemýšlíme, mluvíme a nosíme je v srdci.

Lid: Sláva tobě, Pane.

Kněz čte evangelium. Po přečtení:

Kněz: Slyšeli jsme slovo Boží.

Lid: Chvála tobě, Kriste.

HOMILIE (TZV. KÁZÁNÍ)

Mešní liturgie pokračuje homilií (promluvou kněze, „kázáním“), při které sedíme.

VYZNÁNÍ VÍRY

Každou neděli a o slavnostech (nebo i při jiných významných příležitostech) následuje společné vyznání víry. Je to odpověď na slyšené slovo Boží a všichni přitom stojí.

Věřím v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného. Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího, který se zrodil z Otce přede všemi věky: Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem: skrze něho všechno je stvořeno. On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem. Byl za nás ukřižován, za dnů Poncia Piláta byl umučen a pohřben. Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma. Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce. A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé a jeho království bude bez konce. Věřím v Ducha svatého, Pána a dárce života, který z Otce i Syna vychází, s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavován a mluvil ústy proroků. Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev. Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů. Očekávám vzkříšení mrtvých a život budoucího věku. Amen.

Místo Nicejsko-konstantinopolského vyznání víry se může použít křestní vyznání Římské církve neboli vyznání apoštolské.

PŘÍMLUVY

Bohoslužba slova končí přímluvami, v nichž zaznívají prosby za nás i za celý svět. Mohou být sestaveny vždy s ohledem na aktuální dění ve světě či ve farnosti. Na jednotlivé prosby odpovídáme:

Prosíme tě, vyslyš nás.

Slavení eucharistie

PRŮVOD S OBĚTNÍMI DARY

Přinášení darů a jejich kladení na oltář doprovází zpěv. V obětním průvodu přinášíme chléb (hostie) a víno, které budou proměněny v Kristovo tělo a krev. Zároveň někdo z farníků či ministrant obejdou kostel s košíčkem a vybírají peníze na potřeby kostela, farnosti, misíí apod.

Kněz vezme patěnu s chlebem, drží ji trochu pozdvihnutou nad oltářem a potichu říká:

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože celého světa. Z tvé štědrosti jsme přijali chléb, který ti přinášíme. Je to plod země a plod lidské práce, a stane se nám chlebem věčného života.

Pokud se nezpívá, může kněz říkat tuto modlitbu nahlas a lid může připojit následující zvolání:

Požehnaný jsi, Bože, navěky.

Kněz vezme kalich, drží ho trochu pozdvihnutý nad oltářem a potichu říká:

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože celého světa. Z tvé štědrosti jsme přijali víno, které ti přinášíme. Je to plod révy a plod lidské práce, a stane se nám nápojem duchovním.

Pokud se nezpívá, může kněz říkat tuto modlitbu nahlas a lid může připojit následující zvolání:

Požehnaný jsi, Bože, navěky.

Přípravu darů zakončí kněz výzvou k lidu. Stojí přitom uprostřed oltáře a obrácen k lidu říká s rozpjatýma rukama:

MODLITBY NAD DARY

Kněz: Modleme se, aby Bůh přijal oběť své církve. (více verzí)

Lid: Ať ji přijme ke své slávě a k spáse světa.

Kněz: Skrze Krista, našeho Pána.

Lid: Amen.

EUCCHARISTICKÁ MODLITBA

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s tebou.

Kněz: Vzhůru srdce.

Lid: Máme je u Pána.

Kněz: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

Lid: Je to důstojné a spravedlivé.

Kněz: Vpravdě je důstojné a spravedlivé,...

Lid: Svatý, Svatý, Svatý, Pán, Bůh zástupů. Nebe i země jsou plny tvé slávy. Hosana na výsostech. Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Eucharistická modlitba je středem a vrcholem celé mše svaté. Kněz se při ní jménem Božího lidu obrací k Otci skrze Syna v Duchu svatém: Vzdává díky za veliké činy Boží, především za stvoření a za vykoupení skrze smrt a vzkříšení Ježíše, a prosí o Ducha svatého, který promění dary chleba a vína v Tělo a Krev Krista. Slovy pronesenými Ježíšem při poslední večeři koná oběť, kterou sám Pán ustanovil, a v přímluvách Bohu předkládá prosby za církve, za svět a za zemřelé.

...

VEZMĚTE A JEZTE Z TOHO VŠICHNI: TOTO JE MOJE TĚLO, KTERÉ SE ZA VÁS VYDÁVÁ.

...

VEZMĚTE A PIJTE Z NĚHO VŠICHNI: TOTO JE KALICH MÉ KRVE, KTERÁ SE PROLÉVÁ ZA VÁS A ZA VŠECHNY NA ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ. TOTO JE SMLOUVA NOVÁ A VĚČNÁ. TO KONEJTE NA MOU PAMÁTKU.

Potom kněz řekne:

Tajemství víry

A lid pokračuje jednou z možných variant odpovědí, např.:

Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.

Po dalších modlitbách kněz vezme patěnu s hostiemi a kalich, pozdvihne je a říká:

Skrze něho a s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha svatého po všechny věky věků.

Lid: Amen.

MODLITBA PÁNĚ

Kněz vyzve ke společné modlitbě „Otče náš“ (má několik variant textu na výběr):

Podle Spasitelova příkazu a podle jeho božského učení odvažujeme se modlit:

Lid: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Kněz: Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože, a dej našim dnům svůj mír. Smiluj se nad námi a pomoz nám: Ať se nikdy nedostaneme do područí hříchu, ať žijeme v bezpečí před každým zmatkem a s nadějí očekáváme požehnaný příchod našeho Spasitele Ježíše Krista.

Lid:

Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.

POZDRAVENÍ POKOJE

Kněz: Pane Ježíši Kriste, tys řekl svým apoštolům: Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám. Nehleď tedy na naše hříchy, ale na víru své církve, a podle své vůle ji naplňuj pokojem a veď k jednotě. Sepne ruce. Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

Lid: Amen.

Kněz: Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

Lid: I s tebou.

Kněz vyzve věřící následujícími nebo podobnými slovy:

Pozdravte se navzájem pozdravením pokoje.

A všichni se navzájem pozdraví způsobem, který je v místě obvyklý, např. podáním ruky se slovy Pokoj s tebou.

BERÁNKU BOŽÍ

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, daruj nám pokoj.

Kněz: Hle, Beránek Boží, ten, který na sebe vzal hříchy světa.
Blahoslavení, kdo jsou pozváni k večeři Beránkově.

A spolu s lidem pokračuje: Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel,
ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.

Kněz s úctou přijme Kristovo tělo. Potom jde podávat svaté přijímání věřícím.

K přijímání může jít ten, kdo je pokřtěný katolík a nežije v těžkém hříchu.

Každému z nich ukáže trochu pozdvihnutou hostii a řekne: Tělo Kristovo.

Přijímající odpoví: Amen.

Potom se kněz může vrátit k sedadlu. Je vhodné setrvat chvíli v tichém díkůčinění nebo společně zazpívat děkovný žalm anebo píseň.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Kněz: Modleme se.

A všichni se spolu s ním chvíli potichu modlí, pokud nepředcházelo tiché díkůčinění. Potom kněz s rozpjatýma rukama pronáší modlitbu, končící těmito nebo podobnými slovy:

Skrze Krista, našeho Pána.

Lid: Amen.

Závěrečné obřady

OZNÁMENÍ

Pokud je třeba něco krátce sdělit lidu, vsunou se takováto krátká sdělení na toto místo. Pokud jsou farní oznamy delší, můžeme si sednout

POŽEHNÁNÍ

Kněz: Pán s vámi.

Lid: I s tebou.

Kněz žehná lid slovy: Požehnej vás všemohoucí Bůh, Otec i Syn i Duch svatý.

Lid odpovídá: Amen.